

Värmlandsarkiv

to 2018-03-22 11:50

Till: Magnus Hakala <magnus.hakala@regionvarmland.se>;

[Kan du inte läsa detta html mail, klicka här.](#)

Antecknat nr 1 | 2018

Värmlandsarkiv

Antecknat nr 1 | 2018

Fyra mark silvermynt från 1691, motsvarar ungefär 19 000 kr i dagens penningvärde.

I sitt huvud mycket förbryllad

1693 dömdes Oluf Segolsson för att ha dräpt Oluf Andersson. I rättegångsprotokollet kan man läsa att Oluf med rinnande ögon bekänner att han skjutit Andersson. Oluf tillstår att han med laddad byssa varit uti i skogen för att skjuta änder med vänner men han kan inte svara på varför han skjutit Andersson. Rätten kan inte heller konstatera någon fiendskap mellan offret och den anklagade.

Under rättegången framkommer att Oluf Segelsson varit sjuk en längre tid och lidit av melankoli. Nämndemännen berättar att Oluf varit "i sitt huvud mycket förbryllad". Oluf dömdes av rätten att plikta 9 mark silvfermynt.

Arkiv 400

Riksarkivet fyller 400 år i år och firar det hela nu i april med olika arrangemang både i Stockholm och ute på landsarkiven. För datum och mer information se under [jubileumsaktiviteter](#) på Riksarkivets hemsida.

Även andra arkivinstitutioner runt om i landet uppmärksammar jubileumsåret genom olika former av firanden och arrangemang. På [Arkiv400.se](#) finns mer information om arkivens betydelse och hur detta uppmärksammas under året.

Självklart är vi på Värmlandsarkiv

Långt ifrån alla rättegångsfall som behandlade mord eller dråp under 1600-talet resulterade i halshuggning, vilket ovanstående rättsfall utgör ett bra exempel på. Om detta och andra intressanta rättsfall kan man läsa i de värmländska domböckerna, i detta fall från Jösse häradsrätt (volym A I a:3).

Björn Midböe, arkivarie

Exempel på verktyg som används i bokbinderiet.

Sportlovspysssel i bokbinderiet

Under en spännande dag i februari anordnades pysssel för alla sportlovslediga i Värmlandsarkivs bokbinderi. Den som ledde aktiviteterna var 1:e bokbindare Kristine Novika Svensson. Barn och vuxna som deltog fick bland annat prova på hantverket att binda sin egen anteckningsbok. Själva bindningen bygger på koptisk teknik, vars anor sträcker sig bakåt till 200-1000-talets Egypten. Så här berättar Kristine Novika Svensson om hur det går till:

- Först används en syl för att perforera ryggen på inlaga och pärm. Sedan sys dessa ihop med nål och tråd. För att bli slitstark vaxas tråden innan den används. Därefter jämnas pärmens vikta kanter till med ett falsben. Som avslutning kan böckerna få en låsningsfunktion tillverkad av tvinnat snöre, utstansat tjockt papper och påsnitar i olika färger.

Efter dagens slut hade mängder av färgglada anteckningsböcker bundits in av nöjda besökare och vi kan konstatera att det är ett anrikt hantverk som lever vidare på Värmlandsarkiv.

med i firandet, och eftersom Arkivcentrum Värmland dessutom firar 20 år så passar vi på att slå två flugor i en smäll med ett 400/20-årsfirande den 14 juni. Temat för dagen är "I en tid av alternativa fakta", där vi vill lyfta fram betydelsen av arkiv och källkritiskt granskande i tider av fake news, alternativa fakta och sociala mediers större roll i samhället. Dagen bjuder bland annat på en föreläsning av Arne Jarrick och besök av Riksarkivarie Karin Åström Iko. Program och mer information kommer senare.

Bengt Gustaf Geijer

Marknadsledande stålproducent firar 350 år

Historien om det anrika företaget Uddeholms AB tog sin början 1668 när Johan Karlström - son till borgmästaren i Karlstad - tog sig för med att börja bygga en hytta och smedja i Stjärnfors.

Järnhanteringen tog fart och snart började fler hyttor och smedjor att växa fram i området. Det skulle dock dröja fram till 1720 innan Bengt Gustaf Geijer köpte skogar, vattenfall och kringliggande tillverkningsanläggning och samlade dem under företagsnamnet Uddeholms bolag. Bolaget blev på kort tid en av Sveriges ledande järntillverkare. År 1878 togs järnverket i Hagfors i bruk, på samma plats som det ligger än idag.

Bråte herrgård, ca 1920-tal. Fotograf Karl Nyström.

Herrgårdsliv på Bråte

Den 15:e mars hade utställningen om familjen Cederström på Bråte premiär i Arkivcentrums forskarexpedition.

Bråte herrgård, som är belägen i Segerstad socken några mil utanför Karlstad, var sedan slutet av 1700-talet i adessläkten Cederströms ägo. Utställningen ger en inblick i Carl Gustaf Cederström (1830-1900) och hans familjs liv på Bråte. De var de sista i släkten Cederström att äga och bebo Bråte Herrgård. Familjen levde på Bråte mellan åren 1878 och 1900. C G Cederström, son till generalmajor Carl Cederström, tjänstgjorde som läkare på flera platser runt om i landet och var dessutom en berest man. I Cederströmska arkivet på Bråte som förvaras på Värmlandsarkiv, återfinns hans utkast till självbiografi, ett opublicerat alster om 200 sidor med beskrivningar om hans många resor runtom i Europa.

Arkivet innehåller också historiskt material från familjen på Bråte. Carl Gustaf gifte sig med Anna von Schéele 1863 och de fick fem barn tillsammans. Tre av barnen; Anna (1868-1948), Emelie (1869-1949) och Mathilda (1872-1915) levde till vuxen ålder och arbetade bland annat som lärarinnor vid den flickpension som familjen bedrev på Bråte herrgård under cirka 10 år. I arkivet finns också deras skolböcker bevarade, liksom deras korrespondens.

I utställningen visas också den sabel som generalmajor Carl Cederström bar när han medverkade i det pommerska kriget 1805 och flera föremål från Värmlandsarkivs egen föremålssamling.

Arkiven efter Uddeholms bruk, med 350 års värmländsk, svensk och internationell historia finns att utforska hos Värmlandsarkiv.

Marita Olsson

Marita Olsson ställer ut på Arkivcentrum

Marita arbetar med konsthantverk i gränslandet mellan bruksföremål och konst. Hantverken är tillverkade av nordiska träslag, ibland med inslag av andra material. Ni kan se hennes utställning under våra ordinarie öppettider fram till och med 18 juni.

Påskbrev anno 1937 från Nils Lindahls personarkiv

Glad påsk önskar vi på Värmlandsarkiv!

Region Värmland - www.regionvarmland.se

Vill du inte längre ha vårt nyhetsbrev - [avregistrera här](#).